

Camí ral de Barcelona a Manresa al seu pas per Rellinars

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Part nord del municipi d'est a oest
Alçada: 685

Coordenades:

Latitud: 41.64522
Longitud: 1.94898
UTM Est (X): 412475
UTM Nord (Y): 4610920

Classificació

Número de fitxa 08179 - 122
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani Modern Medieval
Segle XIV-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: 08178A003090030000OW

Fitxes associades:

[Llegenda de l'Hostal de la Mort](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 16/02/2019 - 01:00

Descripció

El Camí Ral de coll de Daví, en el seu pas pel municipi de Rellinars forma part del trajecte Barcelona a Manresa, que unia la capital amb l'interior creuant per la serra de l'Obac i per tant, un dels trams més perillosos de tota la ruta no només per la dificultat del seu recorregut amb costers llargs i estrets que voregen cingles i penya-segats, sinó per tractar-se d'un indret despoblat, solitari i boscós.

El recorregut (d'uns 4,5 quilòmetres) que hem realitzat durant la realització del Mapa de Patrimoni s'inicia un cop arribats al coll de La Morella, que coincideix amb el límit municipal. Seguint en direcció est, un cop deixada la cadena del parc enrere, per la carena anomenada del Camí Ral, ben aviat arribarem als Hostalets de Daví (410 metres). La seva antigor no queda massa clara i probablement va ser construït després dels Hostals de Vallhonesta i La Barata en els municipis veïns de Sant Vicenç de Castellet i de Matadepera respectivament. El camí és planer amb unes vistes extraordinàries cap al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i també cap el Parc Natural de Montserrat. Al cap d'uns metres trobem un trencall a mà dreta, que passant per La Trona ens mena directament a Les Cases i Les Boades i també a l'Avenc del Camí Ral, que s'obre allargassat amb una fondària de set metres. Cal continuar sense agafar-lo i ben aviat ens trobem amb una clavera rocosa que fa el terreny, per baixar de cop convertint-se en un corriol estret, fortament erosionat. En aquest tram s'hi localitzen uns graons excavats a la roca i un tram empedrat del camí que està reforçat per la part de la cinglera amb grans carreus de pedra que es fan visibles si accedim baixant pel marge del camí a mà esquerra. Els eixamplaments del camí, pavimentació i murs de contenció haurien estat bastits per les colles de presos condemnats a treballs forçats; en alguns indrets es conserven les marques de les barrinades.

Continuem en direcció al Coll del Correu, també anomenat Coll de Daví tot resseguint el camí, que en alguns indret la seva estretor fa difícil entendre com els viatgers podien passar per aquests indrets amb matxos i mules carregats fins el capdamunt. Cal travessar-lo deixant de banda dos ramals. El de l'esquerra baixa fins al torrent de la Cansalada i el de la dreta fins al mas de Les Boades. Els excursionistes i guies de finals i principis de segle XX situen el Coll de Daví en aquest indret. Al coll de Daví o del Correu hi arriben a banda i banda dos corriols costeruts. El de migdia es coneix amb el canal del Correu o camí del Correu. L'altra és el que davalla fortament fins al torrent de la Cansalada. Abans d'arribar a la font del Lladre hi ha una bifurcació on destaquen visiblement unes roques rogenques. A mà dreta un roc de grans dimensions bloqueja un antic camí. Cal seguir per l'altre que baixa fins a la balma Roja. Des d'aquí les vistes cap el Castell de Bocs són espectaculars. Si ens fixem en el camí veurem part de l'antic empedrat. El darrer tram, dins del terme de Rellinars abans d'entrar a Vacarisses, que termena amb el Paller de Tot l'Any, ens mena a una balma de grans dimensions, a l'interior de la qual hi ha la Font del Lladre (topònim conegut des del segle XVI). Està voltada per una espessa vegetació i constitueix un dels millors aixoplucs del Camí Ral.

Història

Ruta antiquíssima, fins inicis del segle XIX va canalitzar gran part del comerç, indústria, comunicacions i cultura entre la capital Barcelona, el seu port, i les ciutats de l'interior com Solsona, Cardona, Manresa, Terrassa i Sabadell i per tant, per aquest motiu, un indret àmpliament castigat pel bandolerisme. Per aquest camí s'hi transportava la llana des del port de Barcelona fins el Bages i des d'aquesta comarca en sentit invers, vi i aiguardent. Durant el segle XVI i primera meitat del segle XVII hi tingueren lloc agressions, crims i robatoris per part de bandolers solitaris o grups armats. Les denúncies de les víctimes eren esfereïdores i el mateix virrei del Principat era incapaç de combatre tants malfactors. Els boscos, barrancs i roques ajudava a amagar-se.

Era una via feréstega, on sovintejaven els bandolers que saquejaven sense escrúpols als viatgers. Alguns dels més coneguts i famosos són en Capablanca, en Perot Roca Guinarda i en Trucafort, que coneixien

aquestes muntanyes amb els ulls tancats. Una dada ens l'aporta Antoni Ferrando (FERRANDO, 2002) que ens diu que el 16 de maig de 1595, "Jaume Sabater, traginer de Lloret, que anava a vendre peix a Manresa, caigué estimbat, juntament amb la càrrega i el matxo que la portava des de dalt d'un estimbat del camí ral de coll de Daví. La causa fou l'empenta d'un altre traginer que viatjava en direcció contrària, que volia desenganxar les sàrries dels dos matxos, que s'havien enredat en creuar-se. Aquest fugí sense ajudar Jaume Sabater, que sobrevisqué a la caiguda". El 24 de desembre de 1585 "Jaume Aynar, porter reial de la ciutat de Barcelona, quan viatjava a Manresa i a altres llocs portant documents oficials, fou assaltat i agredit amb una daga per dos bandolers armats amb pedrenyals en el camí ral del coll de Daví, prop de l'indret conegut pel nom de Mal Grau".

Joaquim Sarret (SARRET; 1910) : El 25 de desembre de 1585, un home declara "...un poc més ençà d'una davallada revoltada que li diuen Mal Grau (entre coll de Daví i els Hostalets), en dit camí ral, me són eixits dos homes". En un altre cas, succeït el 22 de març de 1591 i recollit en el Lligall de bandoles-sometent del segle XV-XVII, el declarant explica "quan fórem més ençà del lloc del mal Grau, bon tros ençà, en dret de Mata-rodona, nos isqueren tres o quatre amb sos pedrenyals."

Bibliografia

ARXIU de la Seu de Manresa. Lligall bandolers-sometent. Segle XV-XVII. 1591.

CAPDEVILA i PLANS, Jaume (1981). El camí ral de coll de Daví, dins Revista Dovella, 2, pp. 9-10

FERRANDO i ROIG, Antoni (2002). Les Sendes dels Bandolers (Sant Llorenç del Munt- Serra de l'Obac). Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

SARRET i ARBÓS, Joaquim (1910). Gacetilles curioses. Butlletí del C.E. de la comarca del Bages, núm. 44, agost-setembre, pp. 69-70.

Mapa conservat a Biblioteca Nacional de España <http://bdh-rd.bne.es/viewer.vm?id=0000036323> El principado de Cataluña y condados de Rossellon y Cerdaña hecho en el espacio de XII por el Mre. de Campo D. Ambrosio Borsano, Quartel Mre. Genl. y Ingeniero Mayor del Real Exercito de Cataluña, en que estan descritos todas las veguerias, collectas, ciudades, villas y lugares que pertenences a cada vegueria i collecta consagrado ala Mag. Cattolica de Don Carlos II Rey de las Españas Nro. Señor.

